

ПОЗДОРОВЛЯЄМО!

Бюро обласного комітету ЛКСМУ прийняло постанову «Про підсумки соціалістичного змагання між молодими комбайнерами і водіями області під час збирання врожаю 1970 року».

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XI № 106 (1274). СУБОТА, 5 вересня 1970 року Ціна 2 коп.

Наше натхнення і праця - партійному з'їздові!

МОЛОДИМИ РУКАМИ

Н БЛИЖАЄТЬСЯ знаменна подія в житті країни - XXIV з'їзд КПРС. До неї активно готуються комсомольці нашого району.

спеціалістами на транспортних роботах і в живину пору. Напередодні жнива у господарствах району було створено 23 комсомольсько-молодіжні агрегати.

ках множинкою стає соціалістичне змагання. Цьому питанню райком комсомолу надає першочергове значення.

Талалаєва. Вона вирішила своє річне зобов'язання - надіти по 4 тисячі кілограмів молока від кожної корови - виконати до Дня Конституції, а на кінець року одержати по 200 кілограмів молока від кожної корови понад зобов'язання.

— Як, Льоню! — вигукнув в кабіні трактора О. Сторчак. — Порядок, Івановичу, — озвався з свого «КС-26» молодий комбайнер. — Йде маса без зупинки. Шофери — молодці!

ТРУДОВИЙ ВНЕСОК

центів. Цього року понад план продано 33 тисячі тонн хліба, а на кінець року ця цифра дорівнюватиме п'ятдесяти семи.

змаганні. Кращий серед них — колектив ферми колгоспу імені 1 Травня (групкомсорг Олена Колодеєва). До нього входять двадцять дві молоді доярки.

З метою подальшого розширення соціалістичного змагання серед комсомольців бюро райкому ЛКСМУ розробило умови змагань, визначило нагороди переможцям: перехідний вимпел, вимпел, які вручаються до трудової Книги пошани РК ЛКСМУ.

Днями відбувся пленум райкому комсомолу, який обговорив завдання районної комсомольської організації по виконанню рішень лінійних Пленумів ЦК КПРС, ЦК КП України та II пленуму ЦК ВЛКСМ I гідній зустрічі XXIV з'їзду КПРС.

Так і сталося. Леонід одразу взяв пискний темп, а водії, що транспортують масу до місць зосередження, стали його дійсними помічниками. З-поміж шоферів виділяються комсомолец Микола Задорожний, Іван Коробейко. Недавно перейшов на іншу роботу і член ВЛКСМ Віктор Сугак — після того, як агрегат Л. Токар — О. Сторчак скоїв близько 100 гектарів кукурудзи, а він з товаришами доставив до силосних траншей понад 2 тисячі тонн зеленої маси.

В період жнив штаб «Комсомольського прожектора» колгоспу «Дружба» Новоукраїнського району виступив ініціатором скорочення втрат зерна прожаю, за ефективного використання сільськогосподарської техніки, за підготовку зерна до сіяння.

ПОВІДОМЛЕННЯ ІЗ СВІТЛОВОДСЬКА

НАДПЛАНОВА ЕКОНОМІЯ

Ще зовсім недавно, якщо між клапаном і гільзою циліндра карбюраторного двигуна з'являлася тріщина, його списували у металомом. Реставрації він не підлягав. Виручила епоксидна смола. Про новинку смолі, яка була застосована новаторами Єнакіївського авторемонтного заводу, дізнались комсомольці автотранспортного господарства виробничого об'єднання «Дніпроенергобудіндустрія».

ВНЕСОК ОЩАДЛИВИХ

Звістка про м'яку упаковку, якою обгорталась продукція, дійшла до комсомольців меблевої фабрики з Кіровограда. Вона зацікавила Любу Красовську, Марію Джигу, Лідію Діку, Віру Кочергіну та інших.

В день свята освітан на урочистій лінійці учні професійного училища радянської торгівлі прийняли до своєї сім'ї 360 першокурсників. На фото: другокурсниця Катерина Донець вручає першокурсниці Любі Галкіній символічний ключ знань.

Від обкому КП України та облвиконкому

Кіровоградський обком КП України і виконком обласної Ради депутатів трудящих з глибоким сумом сповідають про передчасну смерть Героя Соціалістичної Праці, члена-кореспондента Академії педагогічних наук СРСР, заслуженого вчителя УРСР, директора Павлівської середньої школи Онуфрійського району, члена КПРС СУХОМЛИНСЬКОГО Василя Олександровича.

Обласний комітет КП України Виконком обласної Ради депутатів трудящих.

м. Світловодськ. Е. ЯРУШОК.

Валерій ЮР'ЄВ.

ОДКРОВЕННЯ СТАРОГО ЛИВАРНИКА

Пробач мені, жінко, котра ночел
недоспала,
Пробач мені, чоловіче,
що шиву ораз,
Сіая,
Косива,
І ти, мельнику у заблєній роби,
І ти, пекарю, біля вогненної печі,
Пробачте,
Пробачте мене, старого ливарника...
Вийшла така окаяні,
На тому тижні,
Якраз по обідній перерві,
Якраз,
Коли розжарилл метал
В першій жолоб пралнася,
Коли на якусь крхту

Не встиг дожувати пахучий
окраєць...
Пробачте мені, добрі люди,
Пробачте,
Маленький шматочок
Великої палиниці
Поклав до щипка з інструментом,
Поклав та й забув.
А вчора,
Учора треба було дістати кіошк,
А там —
Зацілий окраєць,
Хліба окраєць зацілий,
Засушений на сухар.
Я взяв його обережно,
Як шматочок життя поклав
на чорну долоню,
І він пік мою шкіру,
Шкіру,
Котру не в силі провалити
Вривки злогованого металу.
Я ніс його цехом,
А крізь прохідну
Пшли до мене ви, жілко,
Ви, чоловіче, що сіяли і орали,
Ви, мельнику у заблєній роби,
Ви, пекарю...
І між нас не було нічого —
Один колосок,
Один —
Променем перегнутим!
м. Кіровоград.

На снінофабриці сільгоспартілі імені Леніна
Долницького району відомується 10257 сви-
ней. За ними доглядають 10 операторів.
Високі успіхи на відгодівлі має оператор,
комсомолка Ольга Вилжжінська, яка доглядає
1200 голів свиней і домоглася середньодобового
приросту однієї тварини 410 грамів.
На фото влізку: загальний вигляд снінофаб-
рики; угорі — краша снінарка-оператор Оля-
га Вилжжінська.
Фото В. КОВПАКА.

ЩИРА ТУРБОТА

Президія ВЦРПС і Співзна Рада кол-
госпів прийняли постанову про внесення
зміни у положення про порядок призна-
чення і виплати допомоги по соціально-
му страхуванню членам колгоспів.
Інвалідам Вітчизняної війни з дозволу
республіканського (в республіках, які
не мають обласного поділу), крайового,
обласного комітету профспілки робітни-
ків і службовців сільського господар-
ства і заготівель допомога у зв'язку з
тимчасовою непрацездатністю може бу-
ти виплачена тепер за період, який
перевищує два місяці підряд або три
місяці в календарному році. При цьому
в число днів, на які ділиться річний зар-
ботіток, не включається загальноста-
новлені святкові дні і неділі, дні оплаче-
ної відпустки, дні тимчасової непрац-
ездатності, відпустки у зв'язку з вагітні-
стю і родами, дні навчального збору, ви-
конання державних і громадських обо-
в'язків, протягом яких колгоспів-
ник зберігається заробіток.
Ці зміни дають змогу правильніше
визначити середньодішний заробіток і
розмір допомоги у зв'язку з тимчасо-
вою непрацездатністю членів колгоспів —
інвалідів Великої Вітчизняної війни.
(ТАРС).

МАРШРУТ Є...

Нещодавно наша газета повідомляла про науково-
краєзнавчу експедицію по Тясмину, організовану Кіро-
воградським та Черкаським обласним відділенням То-
варства по охороні пам'яток історії та культури.
Одним із заводан експедиції було вивчення нового
маршруту. Про наслідки розповідав керівник експеди-
ції, голова секції пам'яток мистецтва, етнографії, фольк-
лору і писемності Товариства письменник М. К. СМО-
ЛЕНЧУК.

Підходить пора літніх
відпусток, і кожен з нас
мріє про мандрівку, яка б
дала відпочинок і наснагу.
Мрії ті найчастіше сягають
Криму, ведуть до таємни-
чого Закарпаття, чи за ме-
жі республіки. Та не менш
цікаво можна провести час,
подорожуючи рідним кра-
єм.

Саме цим була й викли-
кана експедиція. Тясмин бе-
ре свої початки в нашій об-
ласті, потім довго звиваєть-
ся по Черкащині, щоб зно-
ву повернутися до кордонів
Кіровоградщини. Раз у раз
переплітається й історичне
минуло цих країв. Річище
Тясмину, населені пункти
по ньому взяті не випадко-
во. Тут споконвіку осеред-
кувалася боротьба нашого
народу з іноземними поне-
воловачами, — турками,
татарами, польською шлях-
тою, фашистськими окупан-
тами. В підкові Тясмину за-
родився гайдамацький рух
— одна з яскравих сторінок
нашої історії.

Минув час вироблення
маршруту, всіляких узгод-
жень обласних товариств,
підготовки спорядження. І
ось ми в Олександрівці —
початковому пункті марш-
руту. Ми — це чималень-
кий гурт людей, котрі «хо-
рюють» краєзнавством: кіль-
ка письменників і журна-
лістів, художник, природо-
знавець, кінооператор.

Колосний газик зупинився
біля районного готелю. І про-
щайтеся принади цивілізації,
тепер два тижні — намет, за-
копчений гуртовий котел та
кишеньковий ліхтарик.
Перше — Виші Верещая.
Село буцімто названо так ще в
часи татарських навал. В ту-
тешій зручній для засадок лі-
совій впадінні кримських завд-
часто накривали козацькі за-
стави. Ворог дуже верещав, то-
му й місце так прозвано. Десь
в, що саме з тутешньою тамож-
нею на колишньому польсько-
турецькому кордоні зв'язано
ім'я Івана Болотникова.
В урочищі хутора Насти-
ного один з витоків Тясми-
ну, другий теж неподалік
— в Любомирці. Перетина-
ються аж ган у западині, де
село. Хутірське урочище
потопав в зарослях дерев і
квітучого різнотрав'я, а он
на крутому тополіному
схилі — бузина. По глиня-
ному дніщу урочища
струмують джерела, вигад-
ливо зиваються потічки, а в
заглибині між допхів на-
візлотіла цямрина старої
криниці.
Нас, увіснених фотоапарата-
ми, біноклями та різним турист-
ським спорядженням, відразу
оточила босоніга хутірська ма-
леча, допитливі молодіці та
бабусі. Виявляється, криниця та
ще гайдамацька, до револю-
ції сюди всі пани по воду їз-
дили, недарма ж і назвали
криницю ту білою. Навпавала
вона й хутір, аж доки не заму-
лило, як і ставочок, що полиззі.
З-під Бірок, де в осно-
вому бору на березі Тясми-
ну ночували, наш шлях
звернув до Бовтишки (там
кілька місяців стояв штаб
другого Українського фрон-
ту під час Корсунь-Шевчен-
ківської битви) і далі в Ро-
зумівку до усипальниці ле-
гедарного Раєвського, ге-
роя Вітчизняної війни 1812
року. Майбутнім туристам
не варто пропускати ці іс-
торичні села, до того ж во-
ни багаті своєю етнографі-

єю — старовинними будів-
лями, речами господарсько-
го вжитку. В Розумівці лише
в дворі вчителя-пенсіонера
В. В. Нестеренка нами було
побачено не лише унікальні
господарські будівлі, а й
сипанки, липівки, дуплянки,
мірки та інші речі хатнього
побуту, які б поповнили ек-
спозицію будь-якого му-
зею.

ЗОЛЕКСАНДРІВКІ наш
шлях проліг до Кам'я-
ни. То вже лісостепова Ук-
раїна, чарівна своєю зеле-
ною водою, хвилястими
ландшафтами.

Розбивши палатки на ске-
лестому березі Тясмину, ми
кілька днів оглядали мал-
льовничу Кам'янку. Фор-
пост української держави
часів Богдана Хмельниць-
кого, один з центрів дека-
бристського руху на півдні
України, містечко багате
своїм історичним минулим.
Літературно-меморіальний
музей Пушкіна та Чайков-
ського, грот імені Дека-
бристів, «Зелений млинок»,
Пушкінська скеля, колишній
парк Давидових має знати
кожна культурна людина.

З Кам'янки зручно відвідати
в Тимошівку, де народився і
довгий час проживав у зрілому
віці визначний польський ко-
мпозитор Кароль Шимановський.
Звідси він вгодом переїде під
Знам'янку, потім в Єлизавет-
град. В Тимошівці К. Шима-
новський зустрічався з визнач-
ними культурними діячами то-
го часу А. Рубінштейном,
Я. Івашкевичем, тут він на-
писав багато музичних творів. В
музеї раянсько-польської
дружини при Тимошівському
сільському Будинку культури
зберігаються деякі особисті речі
композитора.

З Кам'янки ми поїхали до
знаменитого Холодного Яру.
До XVIII століття тут теж
простягався Чорний ліс,
що бере свої початки у на-
ших краях, на витоків Тяс-
мину. Холодний Яр може
бути самостійним турист-
ським маршрутом, адже за-
гальна площа його охоп-
лює близько 30 тисяч гек-
тарів, на його території до
150 об'єктів історичної цін-
ності.

(Закінчення в наступному
номері).

ПІСЛЯ ВИСТУПУ «МОЛОДОГО КОМУНАРА».

„ПО ТОЙ БІК ПРИЛАВКА“

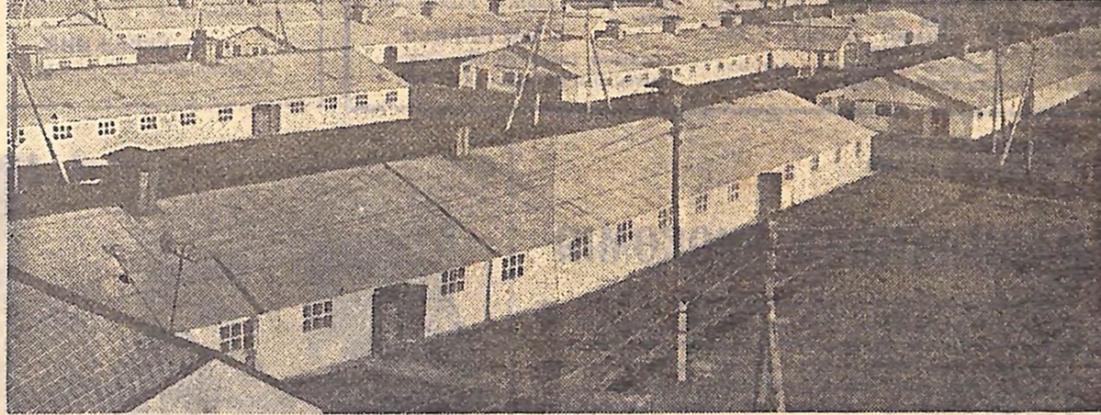
Так називалася критична ко-
респонденція, надрукована в
«Молодому комунарі» № 98 за
18 серпня ц. р., в якій йшлося
про порушення правил санітарії
на Центральному ринку, в рес-
торані «Відпочинок» та деяких
продовольчих магазинах Кірово-
града.

Ось що повідомив редакції ке-
руючий Кіровоградським об-
ласним трестом громадського
харчування Т. Дзюба: «Стаття
була обговорена з працівниками
ресторану «Відпочинок» та на
планішці працівників тресту 21
серпня ц. р. Керівником підпри-
ємства пред'явлені суворі вимоги
щодо додержання приміщень в
належному санітарному стані.
Оголошено тиждень санітарії».

Відповідає директор Кірово-
градського мисххарчоторгу
П. Колесник: «Стаття обгово-
рена на зборах працівників ма-
газинів № 1, 98 та «Бубличної».

Критика півнажна правильною.
Крім цього, газетний матеріал
обговорено на засіданні директо-
рів та завідувачів магазинами
Кіровоградського мисххарчот-
ргу 26 серпня ц. р. Всім ди-
ректорам та завмагам запропо-
новано обговорити статтю з
працівниками своїх колективів і
вжити заходів по налагодженню
потрібного порядку на всіх то-
ргових підприємствах міста».

Директор Центрального ринку
І. Пшеник: «Для наведення
потрібного порядку на території
Центрального ринку проведені
такі заходи: статтю обговорено
з працівниками ринку, придба-
но 30 нових столів для заміни
старих, з боку адміністрації по-
силено контроль за прибрани-
ням території ринку, будівельна
група проводить ремонт і підго-
товку ринків міста для роботи в
осінньо-зимових умовах».

(Закінчення. Початок в газеті за 3 вересня).

Антикомунізм не спирається на будь-яку
особливу філософську школу. Ним взяті на
озброєння всі основні течії сучасної буржуаз-
ної філософії і соціології. На цій еклектичній
основі він і висуває в якості альтернативи
марксизму-ленінізму «контртеорії» суспільного
прогресу, за допомогою яких можна було б
з «наукових» позицій відвернути перспективу
комунізму.

НА КОНВЕЙЄРІ БРЕХНІ

БЕСІДУ ПРО СУЧАСНИЙ АНТИКОМУНІЗМ ВЕДЕ
ПРОФЕСОР Е. МОРДЖИНСЬКА.

Теорія «стадій економічного росту» була ви-
сунута відомим ідеологом антикомунізму аме-
риканським економістом Уолтом Ростоу.
Не випадково він дав своїй книзі, в якій нама-
гається обґрунтувати цю теорію, підзаголовок
— «економістичний маніфест» і заявив, що
лого праця «попликана кинути клан комуні-
зму і ліквідувати його як засіб розгляду сучасної
історії».

Ростоу протиставляє марксистському науко-
вому аналізу розвитку людського суспільства
ек історичного процесу зміни суспільно-еконо-
мічних формаций своєю теорією походження
людством «п'яти стадій зростання».

СРСР він ставить на 4-ту стадію — «зрілого
індустріального товариства», а США — на 5-ту
стадію — «товариства масового споживання».

При цьому за критерій суспільного прогресу
він приймає лише деякі техніко-економічні по-
казники. Ігноруючи ті з них, по яких ми уже

зараз ледьмо попереду Америки. Одночасно —
тут перш за все і виявляється антинауковість
методології Ростоу — він бере рівень розвитку
виробництва за єдиний визначений фактор без
урахування того, що головна продуктивна си-
ла — це люди, що критерій суспільного про-
гресу не повинен без урахування характеру ви-
робничих відносин, а також того, наскільки
звільнене суспільство з-під гніту стисліності,
соціально-політичної нерівності і яка ступінь
моральної зрілості і громадянської активності
людей. Але навіть в галузі економіки треба ма-
ти на увазі не тільки стан на сьогоднішній
день, але і бачити динаміку розвитку. Однак
Ростоу, так же як і його колеги, не прагнуть
до чесного і об'єктивного аналізу. Ного завдан-
ня — підірвати довіря до марксистсько-ленін-
ського наукового пояснення закономірностей
розвитку суспільства.

До числа «наймодніших» відноситься і теорія

конвергенції. Термін цей запозичений із біоло-
гічної науки і означає виникнення схожості
під дією подібних умов. Творці і розповсюд-
жувачі цієї теорії (американські економісти
Бакінгем, Д. Гелдрейт і інші) виходять із
концепції «єдиного індустріального товари-
ства», двома формами якого і є, мовляв, соціалі-
зм і капіталізм. А якщо відміна тільки у
формі, а суть — індустріальна цивілізація —
єдина, значить, можна покласти на конвер-
генцію, тобто на зближення двох систем, на
синтез. І, безумовно, цей синтез маюється ни-
ми не інакше, як на капіталістичній основі.

Очевидно, що і в цьому випадку ігнорується
головне — кардинальна якісна відміна двох
систем. В поле зору ідеологів антикомунізму
майже не попадають такі фактори, що визна-
чають протилежність суспільних систем влас-
ності і розподілення при капіталізмі і соціалі-
змі, всі великі досягнення країн соціалізму в
розвитку економіки і культури, удосконалення
планування, координації розвитку в рамках
всього соціалістичного табору і т. п. При цьо-
му всі наші успіхи і навіть економічний рефо-
рму вони розглядають як своєї дзвіниці і відно-
відно підносять публіці як підтвердження
тези про «зближення».

Зв'язана з теорією конвергенції і інша теорія
— «еволюційна», що передбачає в першу
чергу якусь «трансформацію» ідеології і полі-
тичної організації суспільства в країнах со-
ціалізму. Безумовно, бажане тут знову видає-
ться за дійсне. А щоб зблизити це бажане в
реальність, розробляються засоби, які могли б
сприяти бажаній ідеї трансформації.

Тут перш за все рекомендується всіляко про-
пагувати «поліцентризм», тобто ледько проти-
легке єдності, згуртованості соціалістичного
табору і інтернаціональної солідарності країн
соціалістичної співдружності, а також так зва-
ний «політичний плюралізм», тобто політичну
систему буржуазної демократії. З. Бжесвін-

ський відверто пояснює, що процес цей перед-
бачає «глибоку ревізію, що йде по шляху со-
ціал-демократизму і ерозії (!) революційних
ленінських традицій». А в іншій праці він го-
ворить: «В засіданні еволюції Скандинавії Європи
істотну роль неминуче відіграє Західна Євро-
па». Що це як не заклики до прямих ідеологі-
чних диверсій проти соціалістичних країн, про-
ти Радянського Союзу?

Однією із фронтальних ліній атак антикомуні-
стів усіх мастей залишається фальсифікація
ленінської теорії соціалістичної революції.

Типовим аргументом, що призваний звужити,
обмежити регіональними географічними рамка-
ми сферу ленінської теорії соціалістичної рево-
люції, є намагання зобразити Леніна автором
теорії революції тільки у відсталих країнах в
протипаву Марксу, який виходив із перспектив
революції в країнах розвинутого капіталізму.
Так, наприклад, Дж. Е. Кошпир із «Російського
Інституту» Колумбійського університету, спо-
відаючи про «трансформацію» марксизму в
«ідеологію», призначену для «слаборозвинених
територій», в «революційну доктрину для на-
цій, що розвиваються», заявляє: «Ленін змінив
марксизм докорінно. Він перетворив його із
доктрини, що намічала шлях неминучого роз-
витку в найбільш розвинених країнах, в страте-
гію і обґрунтування революційної активності у
відсталіх районах». Ясно, що така маніпуля-
ція проводиться для того, щоб підірвати все-
літній історичну роль ленінської теорії соціалі-
стичної революції і звужити, привнести між-
народно значення досвід Жовтневої рево-
люції.

Писання буржуазних ідеологів, безумовно,
можуть когось обманути, на те вони і розра-
ховані. Але порушити uesto соціалістичного
світу не вдасться нікому. Ідеяна стійкість ра-
дянських людей і вплив розкривати антико-
мунізм в якій би формі він не виступав, — на-
дійна тому гарантія.

НА ТЕМИ МОРАЛІ

— А, Скульський? У знайомих його ім'я викликає усмішку. Та й важко не посміхнутися, побачивши розцяцьковану кофтину, поверх якої одягнуто кілька разків намисто (міні, під осінь, піджак, на шій — хустина, до речі, не дуже свіжа), довге волосся.

Перехожі зупиняються: заїдки він, не вже дикий? Ні, Володимир Скульський не дикий. Він має відповідну технічну освіту, працює інженером проектно-конструкторського об'єднання. Якимось чином зовнішній вигляд з посадою, що обіймає Володимир.

„ОРИГІНАЛ“

Думалось-гадалось, що це — патологія? Тоді, мабуть, не сидів би над математичними розрахунками. Стало відомо також, що Скульський — член ВЛКСМ, але на збори не з'являється, протиставляє себе не лише колективу, але й... людству взагалі. Ні, розминуться з такою людиною, таким психологічним типом просто не під силу. І зустріч відбулася.

— Про смаки не сперечаються, — відразу пішов в атаку Володимир. — Хто що має до мого волосся, мого одягу? Я нікому не заважаю, хай залишать мене в спокої. А музику я люблю, нас, таких, як я, об'єднує вона.

Скульський, людина освічена, не може не розуміти, що своїм виглядом він кидає виклик громадськості. Що це? Інтелектуальна виключеність особистості, нерозуміння загальнолюдських норм чи виклик, протест проти цих норм? Якщо так, то чим же це викликано?

— Скульський, ви комсомолец? — Квитка маю... — У що ви вірите? — Ні в що я не вірю. — А вірите, що комсомольці творили подвиги? Матросов закрив грудьми амбразуру, Гастелло направив палаючий літак на ворожу колону. — Цього не було, це — пропаганда.

... Юнак сидить на тротуарі Західного Берліна. Його звали Фрідхельм. Йому 21 рік.

Протягом трьох місяців його єдиним і головним заняттям було відрощування волосся, чого він і добився, ставши помітним навіть серед реклам великого міста. Чого ж він хоче. Нічого? Він заморився від життя, від пошуків роботи, сів на тротуар і плює під ноги перехожим.

— Скульський, ви задоволені своїми побутовими умовами? — Так, квартира у мене гарна. — Вас влаштовує посада інженера і заробітна плата? — Звичайно.

Але ж звідки на нашого радянського хлопця, що закінчив наш радянський учбовий заклад, налипло оце зневір'я? Де та причина, що спонукала його до цього? Адже щодня наші газети, радіо, телебачення приносять вісті про трудові перемоги радянського народу на всіх ділянках. Працюючи в проектній конторі, Скульський сам бачить, як виростають і ростуть наші села і міста. Але його більше цікавить брехня, яку зарубіжна пропагандистська машина через радіостанції кидає скульським під соусом об'єктивної інформації.

— Скульський, ви передплачуєте нашу періодику? — Ні.

А якщо він хоч спробував уявити собі її звершення, що відбуваються в країні лише за один день? Хоч частину їх. Ні, Скульського, мабуть, на це не вистачить. Йому подайте щось таке пікантне, що гостро пахне гнильким. Отже, справа, мабуть, не лише в не звичайному вигляді Володимира, а і в нерозумінні ним законів розвитку суспільства, аполітичності, небажання бачити великий поступ нашого радянського суспільства.

«Нас об'єднує...» Що і кого об'єднує із Скульським? Дівчата, яких спробував був Скульський залучити до свого товариства, гідливо вимовляють його ім'я, хлопці обминають.

— Я один, — сумно сказав він у бесіді. — Нічого не зробиш: перехідна епоха. А великі люди народжуються раз в епоху.

Скульського в місті впізнають. По розцяцькованій кофтині, бусах, хустині на шій. Вслід посміхаються. А він гордо несе свій «тягар». Як знаєти, може це крокує геній, якого ще не зрозуміло людство, а тим більше громадськість міста. Маємо надію, що і не зрозуміють.

В. ШАРІЙ. м. Кіровоград.

СУХОМЛИНСЬКИЙ Василь Олександрович

Другого вересня раптово помер Василь Олександрович Сухомлинський — відомий педагог, Герой Соціалістичної Праці, заслужений учитель УРСР, член-кореспондент Академії педагогічних наук СРСР, директор Павлівської середньої школи Кіровоградської області.

В. О. Сухомлинський народився 28 вересня 1918 року в с. Омельник Онуфріївського району Кіровоградської області в сім'ї селянина-бідняка.

З 1935 року навчався в Кременчуцькому педагогічному інституті. Після закінчення другого курсу пішов працювати вчителем і одночасно продовжував навчатися у Полтавському педагогічному інституті, який закінчив у 1939 році.

Під час Великої Вітчизняної війни Василь Олександрович — політрук роти. Був тяжко поранений. Після лікування, в 1942—1944 роках працював директором Увинської середньої школи Удмуртської АРСР, а з квітня 1944 року — завідувачем Онуфріївським райВНО Кіровоградської області.

В 1947 році Василя Олександровича на його прохання було призначено директором Павлівської середньої школи Онуфріївського району, де він беззмінно працював до останніх днів свого життя. Тут розгорнулася плідотворна діяльність педагога-вченого. В 1955 році Василь Олександрович успішно захистив дисертацію і йому було присвоєно вчену ступінь кандидата педагогічних наук, а в 1957 році його обрали членом-кореспондентом Академії педагогічних наук РРФСР. З 1968 року В. О. Сухомлинський — член-кореспондент АПН СРСР.

Ім'я В. О. Сухомлинського широко відоме педагогічній громадськості в нашій країні і далеко за її межами. Його наукові праці, численні статті й виступи з великим інтересом сприймалися учителями. Вони ввійдуть у скарбницю педагогічної думки.

Перу В. О. Сухомлинського належить понад 30 книг і велика кількість статей з різних питань навчання й виховання підрастаючого покоління. Значне їх число видано в багатьох країнах світу. Сумлінна праця та ратні подвиги В. О.

Сухомлинського високо оцінені партією та урядом! Йому присвоєно високе звання Героя Соціалістичної Праці, заслуженого учителя УРСР. Він нагороджений двома орденами Леніна, орденом Червоної Зірки та багатьма медалями. Пішов з життя видатний педагог-комуніст, чудова людина, яка всі свої сили, знання й досвід віддавала улюбленій справі — навчанню й вихованню підрастаючого покоління.

Світла пам'ять про В. О. Сухомлинського назавжди збережеться в серцях усіх, хто його знав. П. Ю. Шелест, В. В. Щербинський, О. П. Ляшко, І. К. Лутак, Ф. Д. Овчаренко, П. Т. Тронько, М. О. Прокоф'єв, В. М. Хвостов, Т. П. Янушківська, В. В. Цветков, П. П. Удовиченко, М. М. Кобильчак, П. С. Ковшевський, М. П. Шевченко, І. В. Ніколаєнко, Г. С. Костюк, В. І. Чепелев, Н. М. Парфьонова, С. П. Заволока, М. А. Хлоп'ячий, Д. Ю. Стельмухов, В. Д. Іванов, В. Т. Упиренко, Г. Г. Арищенко.

Учні Олександрійського Інституту техніки у Людмила Ручка та Світлана Давиденко одні з найкращих легкоатлеток області. На першій обласній раді ДСТ «Авангард» вони стали призерками на дистанції 800 метрів. Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

НАДПЛАНОВІ ТРАКТОРИ

ХАРКІВ. Тракторобудівники заводу імені Орджонікідзе достроково виконали річне зобов'язання по випуску надпланових машин для сільського господарства. Із складальних конвеєрів уже зішло на кілька сот гусеничних і колісних тракторів більше, ніж передбачалося завданням. Це новий успіх колективу, досягнутий у соціалістичному змаганні за гідну зустріч XXIV з'їзду партії.

П'ЯТИРІЧНЕ ЗАВДАННЯ ДОСТРОКОВО

МАКІВКА. Бригада заслуженого металурга України сталевара М. І. Захарчука першою на заводі імені Кірова виконала п'ятирічне завдання. Разом з своїми підручними Микола Іванович випустив близько 400 швидкохідних плавок. Не менше п'яти тисяч тонн надпла-

вної сталі зварить він до кінця п'ятиріччя.

38 ГОДИН ПІД ВОДОЮ

ЧОРНОМОРСЬКЕ, Кримської області. Науковий працівник лабораторії підводних досліджень «Іхтіандр» при Донецькому державному університеті разом з спортсменами — акванатами випробували індивідуальну систему забезпечення життєдіяльності людини при 12 багатогодинному перебуванні в підводній камері.

38 годин тривав експеримент. Він показав, що технічно можливе і фізіологічно доступне перебування людей у підводній камері протягом кількох діб в індивідуальній системі, яка забезпечує життєдіяльність людини. Авантаж зберігає цілком задовільний рівень розумової і фізичної працездатності, може спати під водою. (РАТАУ).

СИНАМ ПРО ПОДВИГИ БАТЬКІВ

Листи з далеких доріг

Двадцять років я знаю цю людину. Пам'ятаю першу зустріч. До нас, комсомольців Новгородківської середньої школи, прийшов на збори перший секретар райкому партії Іван Денисович Кобильський. Костюм його припав пилом — весь день їздив по селах. Він говорив недовго. Привітав нас з закінченням навчального року і сказав, що в колгоспі потрібна наша допомога. Вродив високий і красивий, а рук робочих не вистачало, і шкільна молодь повинна вийти на допомогу.

Все літо ми працювали в колгоспі і часто бачили, як на старенькому «газику» секретар райкому приїздив на токи, у бригади, розмовляв з людьми.

Він з якоюсь юнацькою радістю зривав кілька колосків пшениці, розминав їх пальцями і на шарубці долоні підносило до уст золотаві зернини. В цю хвилину кожен міг зрозуміти, як ця людина любить землю.

Іван Денисович Кобильський людина мирної професії — він

агроном. До війни працював директором Бобринецького сільськогосподарського технікуму. В грізну годину війни прийшов у військкомат і поклав на стіл військового комісара заяву: «Прошу послати мене на фронт». Залишилась дружина з дворічним Борисом, а Іван Денисович надів сіру солдатську шинель. І полетіли трикутники солдатських листів.

«Рідна Шурочко! Все моє життя, всі мої тридцять вісім років пов'язані з мирною професією. Я ніколи не служив в армії, мені більше до душі була професія агронома. А ось зараз я жадібно вичаю військовою справою, бо треба стати справжнім командиром... Паш. Мені так потрібні твої листи. Бережи Бориса. 6 квітня 1942 року».

Невадзі знову: «Дорога Шуро! Нарешті, мені сказав, що незабаром пошлють на передову політпрацівником. Як там мій Боря? Дуже сумую без вас. 20 червня 1942 року».

Він став політрукот роти. Читав бійцям на передовій газети, проводив бесіди, разом з бійцями ходив в атаку.

«1 серпня 1942 року. Рідна Шурочко! Бувають дні і хвилини, коли так не вистачає твоїх листів. Ми живемо в суворий час. Я відчуваю відповідальність за вас, за свою Батьківщину і буду воювати до ос-

ПО РІДНІЙ КРАЇНІ

танній краплині крові. А якщо станеться так, що я загину, то мій заповіт такий: виховай сина так, щоб він став комуністом... Паші мені частіше. Цілую всіх.

Тато».

І. Д. Кобильського призначили політрукот стрілецького батальйону. Разом з комсоргом, Хабілубіним був на передовій, приймав бійців у партію. Це йому здавали розвідники партійні документи, коли йшли в розвідку. І йому перед атакою приносили бійці хвилюючі заяви: «Якщо загину в бою, вважайте мене комуністом». Він сам водив бійців в атаку, мав поранення і знову вертався в рідний полк. Груді політрука прикрасили два ордени Червоного Прапора, два ордени Червоної Зірки.

А фронт йшов далі. І вже відступав ворог. Ось вже і рідний Дніпро-Славутич.

«20 вересня 1943 року. Рідна Шурочко! Коли підійшли до Дніпра, побачили дніпровський пісок, густий чаргарник, а за ним — сріблясту смугу води — якось радісно стало на душі...»

Багато фронтів доріг пройшов майор І. Д. Кобильський. Він закінчив війну в Чехословаччині. Скільки довелося пережити труднощів, смертельної небезпеки, хвилювань.

«10 травня 1945 року. Рідні мої. Вітаю Вас з Перемогою. Ви слухали виступ Верховного Головнокомандуючого, в якому сказано, що части-

Де народився Ю. Яновський?

Закінчена робота по обробці матеріалів наукової експедиції, організованої літературним гуртком Кіровоградського педагогічного інституту спільно з обласною організацією Товариства охорони пам'яток історії та культури. Мета експедиції: більше дізнатися про зв'язки письменників-земляків І. К. Микитенка та Ю. І. Яновського з рідним краєм, одностельцями.

Студенти зустрілися з старожителями сіл, записали їх спогади, виступили з лекціями про письменників-земляків. Багато цікавого записали учасники експедиції на батьківщині І. Микитенка — в селі Рівному (Новоукраїнський район), та в селі Нечайівці (Компаніївський район), де письменник працював у 1920 — 1922 роках.

Довгий час впадалося, що Ю. І. Яновський народився в Кіровограді (Єлизаветграді). Але старожити села Маєрського Компаніївського району в один голос стверджують, що він народився саме тут, в Маєрполі. Тут він пішов до школи, а років в 13—14 переїхав разом з батьками до Єлизаветграда. Журналіст С. Плячидла в передмові до книги «Земля батьків» (Видання «Дніпро», К., 1968) також стверджує це. Ю. Яновський в своїх творах, зокрема в романі «Вершини», згадав про Компаніївщину.

Роботу експедиції керував старший викладач інституту, письменник М. К. Смоленчук. В. МАРІЧЕВА.

А. КОХАН.

В. Базилевський Хата моя на Белебні

Матері помічають
Так багато між снів,
Матері пробають
Неувагу синів.
Матері пробають,
Матері нам прощають,
Тільки сумнів люто
Нас за гріх покарають.
Покарають безсонням,
Самоти холодком,
Більм криком на скронях,
Незугарним рядком.
Скаменешся, та пізно,
Біля отчик воріт,
Рідна мати, як пісня
За переступом літ,
Я тобі, моя мамо,
Напишу, напишу,
Я до тебе, о мамо,
Поспішу, поспішу,
Скособочена хвіртка,
Пережухла трава,
Мов кульбаба на вітрі,
Дорога голова.

Не поспішайте проходити мимо самотнього ставу,
Мимо отих яворів, що в свічадо його задивились,
Мимо толоки, якою копчили коні булані,
Мимо кущів дерези, що на белебні, ген, сіп'ялися,
Ані левади пахоті,
Ані ромашки всієї,
Ані комахі малої,
Просто отак не минайте, —
Не поспішайте!
Не поспішайте проходити мимо чубатої хати,
Мо' зажурилась вона, що отак похилилась,
Мимо веселої дівчини, мимо хлоп'ятин,
Мимо сирітської долі, що росую досвітньою вмилась.
Не поспішайте проходити мимо пахучого зілля,
Мимо дельки, що дивиться осені в вічі,
Мимо похмілля і мимо чужого весілля

На золотій оболоні, де трави, як сніжі,
Знову і знову з мандрів до себе вертайте,
Не поспішайте.
Біля самотнього ставу ви зупиніться,
Біля чубатої хати ви пожуріться,
Явора сивого словом привітним розарйте,
Журній дельці про успіх весни нагадайте —
Не поспішайте.
В світі немає крім усмішки, — більше нічого,
В світі немає крім чуйного слова — нічого,
В світі немає крім доброї справи — нічого.
Це пам'ятайте, завше про це пам'ятайте,
Не поспішайте!

І знову ви, бабусенько,
Мене погукали,
І кочусь я до вас забрюханім м'ячиком,
Отаким замузаним Котигорошком,
Добрий вечір, бабусенько,
Добрий вечір!
А ви стоїте на городі,
Квітне усмішка на вустах ваших
(А картоплі білі-білі,
А помідори ледь не луснуть від сміху,
А капуста така головата,
А соняхи, як дівочі личка, неспіють),
А ви стоїте на городі,
І сяєте, сяєте,
А я, мов метелик на сонечку
Вигріваюсь у вашій радості,
Сива моя голубонько,
Птахо моя вечерня,
Озовіться!
Через ріки та улоговини
Озовіться!
Через гори та перевали
Озовіться!
Через роки та відстані
Мовте слово!
(Та ж нікому плоскінь вибрати,
Та ж нікому хату клепати,
Та ж нікому поаотна білти,
Та ж нікому на свят-вечір
Узвару зварити)
І один я, один на цвинтарі
На вітрі гойдаюся,
А виши над вами цвітуть, цвітуть,
А хрущі над вами гудуть, гудуть,
А я такий манюснийкий,
Нічого не значу,
Просто плачу.

Х А Т А

«В своїй хаті своя правда,
І сила, і воля»
Т. Шевченко.

Тяжку повинність сплациувати мусиш —
На белебні мій вільний дух нести,
Безхмарним серцем гречно поклонюся
Спасибі, світку, що існуєш ти,
Вгамую спрагу і снаги нап'юся
Із джерела твоєї доброти,
Білявце моя золоторуса,
Спокутуюсь тобі до німоти.
Дарма, що капелюх із черенці,
А не з соломи — на твоє чоло,
Твій корінь живить та ж свята живиця,
І маеш те ж високе ремесло.
Як сядем за столи твої дубові,
Світи нам, нене, в запахушім слові.

Жінки білять хати...

Жінки білять хати,
Мовби душу готують до свята,
Підбавиши подолі,
Стоять на ослонах
І вишопують клопотні серця
У доволішню тишу.
Жінки білять хати,
Ніби сященюдіють;
Уні руки урочи,
Некванні їх жести,
І гнучкі голоси їх
Озвучені барвами літа —
Тихим смутком душепним,
Затаєним гуком надії,
Шалом любові в лютих,
Забаланюють шасті,
Та ще чимось таким —
Чого просто не скажеш словами...
І немає пісень від цих кращих
У нас на Україні.

Дід ходить поміж крилатих яблук,
дбайливо, як лікар, кожну обмацує,
обдвляється, чи була не прихворіла, чи
не хоче водички.
А потім і присяде під котроюсь, зби-
ре потихеньку опалі яблукця, запалить
просмажену міцним тютюном люльку і
починає мережити очима колгоспне по-
ле, що розкинулося обабіч саду.
Та довго так не просидиш. Там, див-
ись, треба показати школярам, які
яблуні обривати, там...
Сьогодні присіпаєш до діда:
— Чом, дідуся, на спочинку не йдете?
Вже ж сімдесят п'ять!
— Ет, вам, комсомолія, цього не зру-
зуміти.

З ЮНКОРІВСЬКОГО БЛОКНОТА

ЛЮЛЬКА

А то якось по Федоро-Шулчиному
(це в Долинському районі) чутка про
Никифора Демидовича Мирного пішла.
Буцім-то його десь у книзі «спрочечати-
ли».
— Молодим, кажуть, його на малюнку
зобразили.
...З рук у руки переходила книга
М. Пекарського «Мистецтво» в 1960 ро-
ці. Лише через чотири роки Никифор
Демидович побачив її, де намальований

його портрет. Там він з цією ж самою
люлькою, що пройшла війну, в гім-
настерці з погонями лейтенанта. На
грудах нагород: орден «Червоної Зір-
ки» і медаль «За відвагу». Нижче під-
пис: «С. Грузберг. Портрет лейтенанта
Мирного». Написав його в 1945 році
фронтний художник в Австрії.
Двадцять п'ять років минуло відтоді.
Погаєне дід на портрет, на люльку, з
якою намальований, і полине думами в
минувшину. Люлька — свідок всього.
Нагадує вола йому важкий білий під
ГІЛЬНОМ, де російський боєць подару-
вав йому її на згадку.

М. ЛИТВИНЕНКО.

ТУРИСТСЬКИМИ СТЕЖКАМИ

ЧЕРЕЗ АЙ-ПЕТРІ У ВЕЛИКИЙ КАНЬЙОН

Ай-Петрі. Дивинися — думаш. Життя
торжествує всюди. На прямовисній стіні
уриває на диво міцно тримається дерево, і
ніпочім йому верховинні вітри та бурі (на
фото вгорі). Справа — репер (спеціальний
знак на позначення висоти над рівнем мо-
ря) на вершині гори.

Величезна природна тріщина землі
довжиною біля трьох кілометрів,
глибиною 380 метрів і найменшою
шириною по дну 3—4 метри, яка зна-
ходиться десь за Ай-Петриським
платом на північних схилах, давно
вже манила і кликала нас. Очевидці
розповідали про неповторну красу
великого каньйону Криму.

Відпочиваючий Волода Погребін-
ний і я задовго до світанку минули
вулиці Алупки і увійшли в ліс. Яск-
раво світаніли зорі, пророчачи по-
гожий день. Пройшли повз Хрестову
гору і Пастухові скелі; загубились в
основний бір. Стояла глибока тиша.
І ми намагались не сполохати її,
обережно крокували в темряві.

І ось вже Алупінська стежка
з'єдналась з Місхорською. Ми пі-
дішли до пріського струмка, де
завжди набирали води туристи, які
штурмували вершину Ай-Петрі, ви-
сота якої над рівнем моря 1233
метрів.

Добре знайома стежка тепер кру-
то піднімалася вгору, заповолює і
гублячись на схилах. Коли ми дос-
ягли розлогого дерева, що росло
над велетенським проваллям, почало
світати. Ми поспішали до зубчастої
вершини Ай-Петрі, щоб там зустріти
схід сонця.

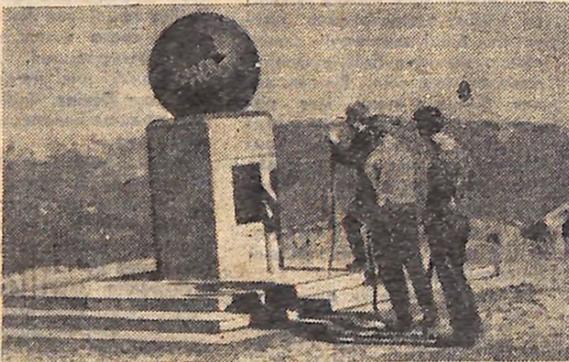
І ось ми вже стоїмо на потреска-

них каміннях над самим провал-
лям. Зліва—вадлин вимальовується
Ялта. А за нею піднімається Аю-
Даг (Ведмідь-гора). Під нами сели-
ща Ореанда, Гаспра, Корей, Міс-
хор, Алупка. Праворуч—за Смілзом
притулилась гора-Кохка.

...З Бахчисарайської дороги звер-
нувши направо, пройшли через бую-
чий ліс, почали слухати без стежок,
лазували дикими ялудками, глором.
Нарешті, прийшли до річки, вода
в якій збігала по одшліфованому
кам'яному дну. А з обох сторін зно-
ву піднімались вгору стіни каньйо-
ну. Підійшли до джерела річки, що
називалася Рожевою. Тут стіни
зближались. Йшли не поспішаючи. А

стежки ставали все труднішими й
труднішими. Сили залишали неспо-
дівано. І ми вирішили відпочити. А
над горами вже сутеніло. Коли
зовсім стемніло, ми знову вирушили
в дорогу. Нарешті-таки побачили
автостраду. Підійшли до будиноч-
ка, що на північному схилі Ай-Пет-
рі. І коли випили по склянці води,
на наш подив, сили знову почали
прибавлятися.

М. НОЖНОВ,
інженер-конструктор.
Фото автора.

МЕЛЕЕКРАН

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

НЕДІЛЯ, 6 ВЕРЕСНЯ.
ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 —
Гімнастика для дітей. (М).
9.15 — Новини. (М). 9.30 —
Телекалендар. «Сьогодні Все-
союзний День працівників
нафтової і газової промисло-
вості». (М). 10.00 — Концерт.
(М). 10.30 — Кольорове теле-
бачення. «Фантазія з каме-
ня». (М). 11.00 — Для юнацт-
ва. «Крила нашої Вітчизни».
Олімпіада з історії авіації.
(М). 12.00 — Для школярів.
(Берлін). 13.00 — Українське
кольорове телебачення. Кон-
церт Черкаського заслуженого
народного хору. (К). 13.50 —
Культура слова. (К). 14.20 —
Програма українського теле-
бачення. 14.30 — Музичний
клас. (М). 15.00 — Для воїнів
Радянської Армії і Флоту.
(М). 15.30 — Літературний те-
атр. «Голос землі». (К). 16.00
— Кольорове телебачення. «У
світі тварин». (М). 17.00 —
Кольорове телебачення. «Клуб
кіномандрівників». (М). 18.00 —
Новини. (М). 18.05 — На-
зустріч ХХІV з'їзду КПРС.
«Добрий вечір, хліборобі!»
(К). 19.00 — Кольорове теле-
бачення. Чемпіонат СРСР з
футбола. «Динамо» (СР) —
«Динамо» (Тбілісі). В перер-
ві програма «Час». (М).
20.45 — Багатосерійний худо-
жній телефільм «На кожному
кілометрі». II серія. (М).
21.40 — Телефільм «Ромео і
Джульєтта». (К). 22.00 —
Спортивна передача. (М). 23.25
— Камертон доброго настрою.
(Донецьк).

ПОНЕДІЛОК, 7 ВЕРЕСНЯ.
ПЕРША ПРОГРАМА. 18.00 —
Програма передач. (К). 18.05 —
Телевізійне агентство «Поне-
рія». (М). 18.30 — Рішення лі-
нневого Пленуму ЦК КПРС у
життя. «Сільські зустрічі»
(Донецьк). 19.00 — «На кожно-
му кілометрі». Телевізійний
багатосерійний художній
фільм. III серія. (М). 20.15 —
Програма «Час». (М). 20.45 —

Г. в. о. редактора А. КРЯТЕНКО.

Обласний комітет ЛКСМУ Шкілько сумує з приводу
смерті видатного педагога, директора Павлівської серед-
ньої школи Онуфріївського району, члена-кореспондента
Академії педагогічних наук, Героя Соціалістичної Праці,
заслуженого вчителя Української РСР
СУХОМЛІНСЬКОГО
Василя Олександровича
і висловлює співчуття сім'ї покійного.

Колектив редакції газети «Молодий комунар» глибоко
сумує з приводу смерті активного автора газети, дирек-
тора Павлівської середньої школи Онуфріївського райо-
ну, члена-кореспондента Академії педагогічних наук
СРСР, Героя Соціалістичної Праці, заслуженого вчителя
Української РСР
СУХОМЛІНСЬКОГО
Василя Олександровича
і висловлює співчуття сім'ї покійного.

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-33,
відділу військово-патріотичного виховання і спор-
ту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського
обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дявчирова, обласного управління
по пресі, м. Кіровоград, вул. Глієвк, 2.